

KNIJ JAAROVERZICHT 2021

Dit is het jaaroverzicht van Klimaatneutraal IJsselstein (KNIJ) voor 2021. KNIJ is een inwonersinitiatief met de intentie inspiratie te brengen om de duurzame transitie te katalyseren.

Hoewel we elk jaar weer verwonderd zijn over de omvang van activiteiten, is voor ons de energie waarmee we 'KNIJen' essentieel.

Doen waar we blij van worden en verbinden. Omdat één plus één meer dan twee is.

De inhoudsopgave van dit jaaroverzicht staat op de laatste pagina.

Aftrap 2021

Kerstbomenlogeertuin

Inmiddels is onze traditie om het KNIJ-jaar in te luiden en af te ronden de kerstbomenlogeertuin. Ruim 60 bomen zijn begin 2021 opnieuw geplant in onze logeertuin. Er is veel animo, zowel bij inwoners als bij vrijwilligers. Eind november 2021 was er al een wachtlijst ontstaan voor januari 2022. De meeste bomen zijn de herplantbare, duurzame kerstbomen van Intratuin IJsselstein. Deze zijn speciaal voor dit doel ingekocht. Het hoofdkantoor van Intratuin heeft ons initiatief overgenomen waardoor deze bomen nu in het hele land te koop zijn.

Een kerstspullen-doorgeeftafel geeft het ophalen van de kerstbomen een extra duurzaam tintje. Intratuin IJsselstein heeft in 2021 nog een extra stap gemaakt: van twee naar vijf verschillende soorten duurzame, herplantbare kerstbomen. Inwoners die een van deze bomen hebben aangeschaft, komen begin januari 2022 om die bij ons te herplanten. Sommige bomen worden nu voor het 4^e jaar op onze kerstbomentuin herplant!

Energie

RRE

De Regeling Reductie Energiegebruik loopt ook in 2021 door. In 2020 hadden we al diverse activiteiten ontplooid, zoals webinars. En 2021 hebben we nog creatiever ingevuld vanwege de maatschappelijke omstandigheden.

Actie ledlampen

Er zijn 950 ledlampen besteld en 250 pakken radiatorfolie. Via een *10x10 systeem* zijn deze in een maand tijd aan inwoners uitgereikt. Diverse teamleden namen bijvoorbeeld 10 lampen mee en brachten deze in woonwijken, buurtgenoten langs. Het gaat om meer dan alleen een gratis product weggeven. Inwoners kregen er ook inhoudelijke info bij over energiebesparende maatregelen, RRE, Gemeente en KNIJ.

De grootste winst waren de inhoudelijke gesprekken die tijdens het overhandigen ontstonden. Elke lamp lokte een gesprek uit. Zowel brenger als ontvanger zijn hier positief over, een mooi voorbeeld wat meer oplevert dan de harde getallen. Via de lamp komt het gesprek op zonnepanelen, isolatie etc. Het slingert een beweging aan en bereikt inwoners die op andere manier niet bereikt waren. Het versterkt daarnaast ook de sociale cohesie en betrokkenheid.

Alle politieke partijen zijn benaderd om mee te doen met de actie. De uitdaging was welke partij de meeste lampen zou uitdelen. GroenLinks met 150 lampen en PvdA met 50 lampen waren duidelijk enthousiast bezig. D66 heeft het project digitaal ondersteund, door ons bericht te delen op de sociale media. Er was namelijk ook een mogelijkheid om via KNIJ.nl een ledlamp of radiatorfolie te bestellen en die af te halen bij natuurvoedingswinkel Biomonkie.

KNIJ heeft warmtebeeldcamera's aangeschaft. Er zijn inwoners uit IJsselstein bij [Achterveld Actief](#) die een cursus hebben gevolgd en in 2022 met de camera aan de slag gaan. KNIJ-er Jordy heeft gebruik gemaakt van de periode dat de warmtescanners nog niet begonnen waren. *Zie [gevelonderzoek en warmtebeeldcamera](#).*

Energieloket

Inwoners kunnen gratis terecht voor energieadvies in en rondom hun woning. Het energieloket was en is elke zaterdag bereikbaar van 10-12 uur. Tijdens de sluitingsperiode van de bibliotheek was Frank telefonisch en via email bereikbaar. Gelukkig zijn er ook periodes geweest dat de bibliotheek open was. Het souterrain biedt genoeg ruimte hiervoor. Het energieloket is ook via energieloket@knij.nl te bereiken.

Energiebieb: Uitleen van doe-het-zelf kit voor het inregelen van de CV en energiemeter.

Via bezoek aan Frank bij het energieloket kunnen inwoners gratis terecht voor het lenen van een waterzijdige inregelkit. Met dit doe-het-zelf pakket kan de CV efficiënt worden ingesteld. Dit bespaart veel geld op de energierekening en spaart het inhuren van een specialist uit.

Er is ook een energiemeter te leen. Hiermee kan worden gemeten hoeveel energie een elektrisch apparaat verbruikt. Zo kun je opsporen waar de grote energieslurpers in je huis zitten.

Bij inleveren na het lenen ontvangen inwoners een duurzame attentie.

Website energie besparen

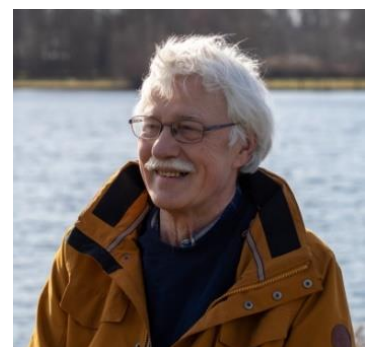
De website www.zelfenergiebesparen.nl van KNIJ-er Jordy, heeft ook dit jaar weer veel bezoekers gehad. De laatste maanden zijn er gemiddeld 4.500 bezoekers per week! Geweest. Ze weten de weg te vinden voor laagdrempelige tips om de CV-ketel efficiënter te laten werken en tips om thuis minder energie te verbruiken. Veel energiebesparende mogelijkheden besparen net zoveel als een dak vol zonnepanelen opbrengt.

Energie besparen is dus gunstiger dan vaak wordt gedacht!

In memoriam Henk de Groot

Onze energie-expert Henk de Groot is overgegaan. Op zijn sterfbed heeft hij ons nog een kostbaar geschenk nagelaten. Zijn wijsheid droeg hij op zijn laatste dagen nog over: *“Ga respectvol met elkaar en met de aarde om. Besef dat je verbonden bent. Ook in hetgeen we niet zien.”*

Henk was mede-uitvinder van de radiatorventilator [Speedcomfort](#). Zijn gemoedelijke aanwezigheid was ons dierbaar. Zijn visie dragen we nog actief uit, er is al zoveel mogelijk in het besparen van energie. En het kan zo simpel. Begin daarmee voordat je naar grote aanpassingen en energieopwekking gaat kijken.

Gevelonderzoek en warmtebeeldcamera

KNIJ-er Jordy heeft foto's gemaakt van gevels met én zonder begroeiing. Opvallend is het grote temperatuurverschil tussen beiden. Dit is interessante info voor de energietransitie, klimaatadaptie én ecologie.

Deze foto's zijn gemaakt tijdens warme buitentemperaturen. Op de foto links, onder de beplanting, meet Jordy 34 graden. Maar liefst 20 graden verschil!

De volgende stap is dat hij nu met een warmtecamera beelden kan maken in de winter. Wetenschappelijk onderzoek heeft al aangetoond dat begroeide gevels een waardevolle bijdrage leveren in isolatie van de woning.

Een ander interessant onderzoek kan zijn om warmtescanfoto's te maken van diverse oudere woningen die bijvoorbeeld nog slecht geïsoleerd zijn of energielekken vertonen.

er zijn diverse wijken en straten waarvan de woningen dezelfde bouw en constructie hebben. Door gebruik te maken van de winterperiode om hier foto's van te maken, kan in ander deel van het jaar de resultaten verwerkt worden en bekeken worden of hier energieprojecten uit voort kunnen komen. Op deze manier kunnen er meer woningen bereikt worden dan gefotografeerd via 1 woning en kan een grotere bijdrage geleverd worden om de energiearmoede te verminderen.

Fruitcollectie

Website fruitcollectie

De projecten rondom de fruitcollectie werden dusdanig omvangrijk dat onze www.knij.nl niet meer toereikend was om de waarde ervan goed tot zijn recht te laten komen. We hebben de fruitcollectie in IJsselstein een eigen site gegeven www.fruitcollectieijsselstein.nl. Alle projecten en info zijn hier te bekijken. Kijk ook eens in het blog naar updates over het kunstproject in het fruit, van textielkunstenaar Karen Bruinsma.

Larenstein

[University of Applied Sciences Van Hall Larenstein](http://www.uva.nl) hield zich in opdracht van KNIJ in 2020- 2021 met vier grote onderzoeken naar de IJsselsteinse fruitcollectie bezig.

De centrale overkoepelende vraag is: "Hoe kan de unieke IJsselsteinse fruitcollectie de komende 30 jaar stabiel worden geborgd en beheerd in een onstabiele organisatie."

In januari kwamen de eerste onderzoeksresultaten vrij. Een stakeholders-analyse was gemaakt en het [rapport](#) van Lukas van Loenen over de genen was al snel bekend door heel Nederland.

Hieruit bleek dat IJsselstein 2200 fruitbomen heeft staan, waarvan rond de 1000 rassen en dat ruim 280 rassen hiervan dusdanig uniek zijn dat er nog maar één ter wereld voorkomt en dat is in IJsselstein. Het bracht interesse vanuit diverse landelijke partijen, zoals [Nederlands Fruitnetwerk\(NFN\)](#) en de [Wageningen Universiteit \(WUR\)](#).

Een vervolggroep heeft zich meer op beheer en klimaatadaptatie gericht. Hieruit is o.a. voortgekomen dat er een takkenril aangelegd gaat worden en dat we bezig zijn een genenborgings- en entprogramma op te stellen.

Bioblitz

Vanuit Larenstein werd het idee geopperd een biodiversiteitsonderzoek rondom de fruitbomen te doen. Dit was wereldwijd nog nooit gedaan. De organisatie kwam snel op gang, met o.a. Carin Laarman van [Laarman Groenadvies](#). Diverse partijen werden erbij betrokken, met vrijwilligers en vrijwillige experts zoals IVN, KNIJ, SOVON, KNNV, Vogelwacht etc. Vrijwillig expert Gerrie Abel heeft o.a. de kaarten in [waarneming.nl](#) gemaakt en samen met Karin Lenten zijn zij de toppers in aantallen waarnemingen.

De waarnemingen begonnen in januari en lopen tot eind 2022 door. Op 12 mei 2021 was de Bioblitz dag. In 24 uur is alles wat loopt, vliegt, kruipt en bloeit geïnterviewd door vele studenten en vrijwilligers. Een compilatie van de dag [is hier te zien](#).

met Harm van Barneveld wateronderzoek gedaan. De waterhelderheid werd op diverse plaatsen gemeten. Materialen hiervoor werden beschikbaar gesteld door de opleiding Watermanagement van Hogeschool Rotterdam.

Inmiddels zijn er rondom de fruitbomen ruim 800 soorten geïnterviewd. Diverse zeldzame korstmossen [waren de meest verrassende ontdekking](#). In het najaar 2021 werden deze resultaten verwerkt in een vervolgonderzoek door Larenstein. De resultaten nodigen uit tot verdere vervolgonderzoeken. Het onderzoek is een delicatessen voor natuurliefhebbers, biologen en ecologen en heeft veel zichtbaar gemaakt. Tegelijk kunnen diverse partijen hier voordeel uithalen, zoals voor natuurinclusief bouwen, omgevingswet enzovoort. Omdat door heel IJsselstein fruitbomen staan, waar omheen de onderzoeken plaatsvonden, zijn de onderzoeksresultaten ook een representatieve input voor de gemeente. *Een fotoboek over de bioblitz is [hier te bewonderen](#).*

Educatie

Twee educatieve aspecten die zichtbaar zijn geworden door de onderzoeken van Larenstein:

- Hoe onderontwikkeld educatie rondom het thema fruitbomen in IJsselstein is. Studenten kwamen met ideeën om schoolreisjes naar IJsselstein te organiseren, terwijl in IJsselstein de scholen hier nog niets mee doen. Studenten hebben suggesties gegeven voor mogelijkheden hierin voor diverse leeftijdsgroepen.
- Natuureducatie blijkt een positieve invloed te hebben op jongeren. Studenten hebben Cals-leerlingen die meededen met onze Bioblitz van tevoren en na afloop geïnterviewd. Hier zijn mooie onderzoeksresultaten uit voort gekomen.

GIS fruitkaart

Elk jaar is er een vervolgproject rondom de GIS fruitkaart. Er zijn analoge dia's van George Otter (de oprichter van de collectie) gedigitaliseerd en in de GIS fruitkaart geïmplementeerd. Er komt nog een vervolgsérie met foto's en tekeningen, en het einddoel is om bij elk ras een eigen foto in de GIS fruitkaart te hebben. Dit niet alleen is voor IJsselsteinse inwoners leuk, tegelijk ook voor fruitexperts vanuit heel Europa is het interessant. Een dergelijke digitale database bestaat er namelijk nog niet. Landelijk is er al veel interesse in de IJsselsteinse GIS fruitkaart!

Determineren

De eerste ronde rassendeterminatie is verricht door fruitsnoeier Dirk van Ziel van Pomona. De laatste jaren onderhoudt hij de fruitcollectie waardoor de bomen weer een gezonde vorm hebben gekregen en betere conditie zijn gekomen. Het uiteindelijke doel dat alle rassen gedetermineerd en op naam zijn gebracht. KNIJ is sinds 2021 aangesloten bij de landelijke partij Nederlands Fruitnetwerk (NFN). In september hebben we met elkaar een mooie dag doorgebracht tussen de IJsselsteinse fruitbomen en daar rassen gedetermineerd. De aanpassingen zijn doorgevoerd in de GIS fruitkaart.

Infoborden

Inmiddels zijn er drie informatieborden in IJsselstein met als rode draad de fruitbomen.

Bij de *leifruitrekken* in Hoge Biezenpark (Zenderpark) is in het voorjaar een informatiebord geplaatst. Het idee en eerste ontwerp kwam van een Larenstein-student. Het is later door vormgever Dokwerkers verder ontwikkeld en het bord is geproduceerd en geplaatst door Jaap de Vries Producties. Het bord geeft bewustwording rondom de fruitcollectie voor jong en oud. Het is het tweede informatiebord in deze stijl. Mede mogelijk gemaakt dankzij vormgever Dokwerkers, Laarman Groen Adviesbureau en University of Applied Sciences Van Hall Larenstein.

Een derde infobord gaat over *klimaatadaptatie* bij fruitbomen in IJsselstein en is eind december geplaatst. Ecoloog Luc Lappee heeft vanuit KNIJ Itree metingen bij de fruitbomen verricht. Hiermee zijn door onze Itree-specialist, Fons van Kuijk, aangesloten bij het Nederlands Itree-platform en IVNer, berekeningen doorgevoerd en is er een rapport gemaakt. Hierdoor is in beeld gekomen hoeveel wateropvang, O₂ afgifte, CO₂ en fijnstofopvang de fruitbomen in IJsselstein opleveren. Ook dit is wereldwijd voor het eerst dat dit gemeten en berekend is. Het bord is publieksvriendelijk vormgegeven door Harm van Barneveld en Gerard Kruithof van Dokwerkers. Het staat in Achterveld op de kruising Eiteren-Haanderik bij de fruitbomen.

Het derde bord kwam er dankzij vormgever Dokwerkers, IVN Nieuwegein- IJsselstein e.o., Provincie Utrecht en Gemeente IJsselstein.

Het eerste bord staat bij de hazelaarroute (hockeyvelden).

Boekje Appels & Peren

In 2006 al verscheen het boekje Appels & Peren door auteur Hanneke van Dijk. Het gaat over de IJsselsteinse fruitcollectie en beschrijft de diverse unieke rassen met recepten en een wandelroute langs de fruitcollectie. Het boekje was uitverkocht. Gezien de vergrote belangstelling voor de fruitcollectie door o.a. landelijke partijen heeft KNIJ [het boekje geactualiseerd en opnieuw uitgegeven](#).

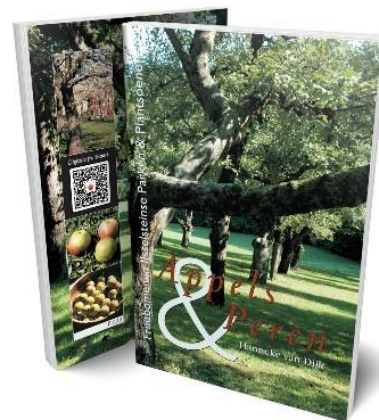
Het boekje is te koop bij boekhandel Logica, Biomonkie, Museum IJsselstein, Bibliotheek Lek & IJssel, [Biologische boerderij de Beekhoeve in Kamerik](#), de Keuken van Tante Cake, Intratuin IJsselstein en Wijkteun

Achterveld. De opbrengst gaat naar projecten om de unieke fruitcollectie te helpen behouden.

Met dank aan [Hofmans Drukkerijen](#), [Rotary Club Lopikerwaard](#), [Hoveniersbedrijf Natuur, Groen & Beleving](#) en [Rabobank Utrechtse Waarden](#).

Op de foto: aanbieden van het eerste exemplaar van het vernieuwde boekje aan de schrijfster Hanneke van Dijk en de oprichter van de IJsselsteinse fruitcollectie in het openbaar groen, George M. Otter.

Hazelaren

De hazelarencollectie, een officiële [Nederlandse Plantencollectie](#), heeft een goed verfrissend onderhoud gekregen. Vele meters bramen zijn weggehaald, waardoor de hazelaren nu beter tot hun recht komen. Er zijn weer nieuwe rassen aangeplant, en naambordjes compleet gemaakt. Eindelijk een collectie om weer trots op te zijn. KNIJ is hierbij geholpen door Hoveniersbedrijf Natuur, Groen & Beleving.

Daarnaast zijn er op diverse plaatsen bij de hazelaarroute krokusharten en sneeuwroem gepoot.

Klimaatadaptatie

Sedum

Dit jaar hadden we een bijdrage vanuit [HDSR](#) én gemeente IJsselstein. Daardoor hebben we meer sedum kunnen faciliteren dan voorgaande jaren.

Als alle sedumtrays van 2021 achter elkaar gelegd zouden worden, overbrugt dat ruim de afstand van de zendmast naar de hockeyvelden. De geleverde trays bufferen ca 18 l/m² water. In totaal vangen we alleen al met de levering van 2021 dus ca 15.480 liter water op!

In maart gaven we vanuit KNIJ een [webinar over sedum](#). Dit wordt nog steeds goed bekeken.

In mei hebben we met KNIJ-vrijwilligers 30.000 kg sedum geleverd bij 37 inwoners in IJsselstein. Dit is totaal ca 600 m²! In de zomer is de wachtlijst opnieuw benaderd. In oktober is 2e ronde van 2021 geleverd, bijna 260 m². Nieuw is dat nu inwoners die sedum én zonnepanelen tegelijk willen aanschaffen ook [gebruik kunnen maken van onze subsidiemogelijkheid](#).

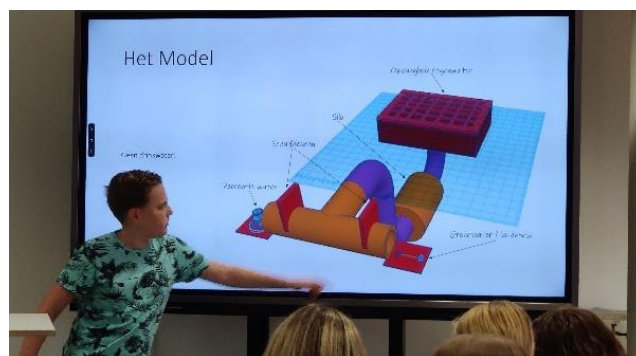
Op deze manier worden thema's steeds meer geïntegreerd toegepast. 'Energieklanten' krijgt meer interesse in klimaatadaptatie en ecologie, en 'Groenmensen' krijgen via sedum meer interesse in isolatie en energietransitie.

In 2022 gaan we verder met de nieuwe aanmeldingen. Zowel voor sedum als voor sedum plus zonnepanelen.

Cals College klimaatproject Zenderpark

Het technasium van Cals College IJsselstein heeft een succesvol klimaatadaptief project neergezet. KNIJ-er Harm van Barneveld, student watermanagement, gaf als aftrap hiervan een presentatie over klimaatadaptatie. De leerlingen werden in zes groepjes verdeeld: toepassingen die inwoners kunnen doen, die gemeente kan doen, zowel voor droogte, hitte en wateroverlast.

Er kwamen verrassende resultaten tijdens de presentaties. Mooie ontwerpen, goed onderzoek en zelfs 3D-prints van wateropvangsystemen, fietspaden met dunne gleufjes voor wateropvang, inclusief beheer. Het temperatuurverschil van muren met en zonder begroeiing werd gemeten en toepassingen werden bedacht. De eindpresentaties hadden daardoor een hoog niveau. Complimenten en een leuke samenwerking.

Netwerk Water & Klimaat en NMU

Er zijn diverse leuke uitwisselingen geweest met [Netwerk Water & Klimaat](#). Dit is een organisatie met professionals van 14 gemeenten, HDSR en veiligheidsdiensten in Utrecht om de samenleving klimaatadaptief toekomstbestendig in te richten.

KNIJ heeft een presentatie mogen geven over hoe inwonersparticipatie optimaal in te zetten, hierbij waren o.a. diverse studenten van allerlei studies aanwezig.

Eerder in het jaar is KNIJ geïnterviewd, waaruit een leuk [artikel](#) is voortgekomen. Ook hier is mooi zichtbaar wat de mogelijkheden en voordelen zijn van krachten bundelen. Wat er ook duidelijk naar in voren komt, is de in 2021 begonnen beleidsmedewerker klimaatadaptatie waardoor er veel positiefs in beweging is gekomen.

Tegels met teksten

Het NMU (Natuur en Milieufederatie Utrecht) organiseerde in het voorjaar een workshop voor beleidsmedewerkers. Zowel HDSR en KNIJ gaven hier een presentatie. De presentatie van HDSR leverde inspiratie op voor een activiteit om tegels te bespuiten met klimaatadaptieve teksten.

Sjablonen zijn deels via HDSR geleend en deels zelf gemaakt. Teksten als 'liever een egel dan een tegel' werden op een sjabloon uitgesneden. Met milieuvriendelijke krijtverf, die na een regenbui weer verdwijnt, zijn versteende plekken opgefleurd. Om aandacht en bewustwording te creëren voor het belang van klimaatadaptatie. Er zijn veel positieve reacties uit voortgekomen.

Hoewel de activiteit een 'guerillabeleving' oproept, is alles met HDSR, Netwerk Water&Klimaat, gemeente en RMN afgestemd.

Fotowedstrijd versteende openbare ruimte

Onnodig versteende plekken in de openbare ruimte zijn een irritatiebron voor inwoners en een leuke uitdaging voor klimaatadaptatieve aanpassingen. Sinds 2021 heeft gemeente IJsselstein een beleidsmedewerker klimaatadaptatie. Daardoor wordt nu goed in kaart gebracht wat de aandachtsplekken zijn. Vanuit KNIJ is een bijdrage geleverd door de fotowedstrijd 'Versteende plekken'. Inwoners konden via inzendingen laten weten wat zij een onnodige versterking vonden. Hiervoor werden duurzame prijsjes uitgereikt. Hier een [overzicht van inzendingen](#), dat we naar de gemeente hebben gestuurd en dat positief is ontvangen.

Klimaatplein

In 2021 zijn de voorbereidingen begonnen voor de creatie van een klimaatplein in 2022. Dit is een samenwerking tussen gemeente, HDSR, Intratuin IJsselstein en KNIJ. Hopelijk worden de maatschappelijke omstandigheden soepeler, zodat de inspirerende projecten zo optimaal mogelijk uitgevoerd kunnen worden en veel inwoners bereikt kunnen worden.

Groene projecten

Boomspiegelonderzoek

KNIJ'er Jordy heeft mooi resultaat geboekt met een boomspiegelonderzoek. Hierbij wordt in de Koningin Julianalaan 2 bomen vergeleken. De iep links wordt op traditionele manier onderhouden, de tweede iep, rechts op de foto's heeft een boomspiegel met kruiden en bloemen.

Foto's in de zomer gemaakt

Foto's november

De eerste resultaten zijn al verrassend duidelijk; de boom mét bloeiende boomspiegel heeft een grotere stamdiameter en betere groei.

RMN houdt rekening met maaien waardoor dit onderzoek goed kan worden uitgevoerd. Het nodigt uit tot een bloeiend vervolg. [Bekijk hier het boomspiegel rapport van Jordy.](#)

Krokushartjes

In februari en maart 2021 waren de nieuwe krokusharten te bewonderen. Ook de krokusharten van de voorgaande jaren bloeiden weer.

In het najaar van 2021 zijn door een enthousiast krokushartenteam weer tientallen grote harten in de openbare ruimte erbij geplant. Het bijzondere is dat ze elke keer wel weer nieuwe cultivars weten te vinden, van onbespoten teelt. Mooi voor de biodiversiteit en leuk voor het oog, vanwege de vele kleuren en vormen en verschillende bloeiperiodes. Dergelijke projecten in de openbare ruimte gaan in overleg met RMN en de Gemeente, zodat het maabeleid erop kan worden afgestemd.

Ook Intratuin IJsselstein had speciaal hiervoor papieren aanbiedingszakjes gemaakt met een grotere hoeveelheid krokusbolletjes zodat iedere koper daarmee een krokushart zou kunnen maken. Daarnaast kreeg iedere koper er een ecomunt bij voor korting op alle biologische bloembollen.

Krokuswandelingen

Vanuit KNIJ hebben we twee [krokuswandelingen](#) ontworpen, ze zijn via de IVN wandelrouteapp te wandelen. De kleine route is ongeveer 3 km, de langere is 7 km. De route zal opnieuw worden aangevuld met de nieuwe harten.

Vanuit de [IVN routeapp](#) zijn diverse IJsselsteinse wandelingen te maken, zoals de fruitwandeling, de bijzondere bomenwandeling in Zenderpark en de IJsselsteinse wandeling door het IJsselsteinse bos.

Krokus fotowedstrijd

Er worden veel foto's gemaakt van de krokushartjes, de fotowedstrijd georganiseerd vanuit KNIJ leverde mooie inzendingen op.

Recycling

Blikjespers

KNIJ is een blikjespers rijker. Dit was al jaren een wens. Hiermee kunnen blikjes geperst worden waardoor dit 'afval' compacter wordt. Deze is vrij beschikbaar voor iedereen en kan ingezet worden tijdens activiteiten en projecten, zoals bijvoorbeeld knijperacties of inzameling van blikjes op scholen en/of verenigingen, waardoor het motiveert om blikjes niet in de berm achter te laten. Er kan een inspirerend project aan worden gekoppeld, zoals van het bedrag wat ingeleverde blikjes oplevert iets leuks doen voor betrokkenen, of het materiaal zelf omsmelten voor een nieuw product. Dit brengt bewustwording naar minder zwerfafval, recycling, waarde en hergebruik materialen en gezamenlijk iets creëren.

Zerowaste

Onze Zerowaste expert Marjolein Bosman heeft ook dit jaar laagdrempelige en toegankelijke presentaties gehouden. Tijdens twee inspiratiebijeenkomsten was er ruimte voor het uitwisselen van ideeën hoe we minder afval kunnen produceren om zo IJsselstein weer een stukje milieuvriendelijker te maken.

Mobiliteit

Snuffelfiets

Het snuffelfietsproject is ook in 2021 voortgezet. Het is tegenwoordig ook beter gekoppeld aan het IKfiets project van Provincie Utrecht. Tijdens 2021 hebben we de 'snuffel' administratie overgedragen aan NMU, die nu centraal voor heel provincie alles bijhoudt. We hebben vanuit KNIJ nog wel een fysiek uitgifte en innamepunt via vrijwilliger Willem v.d. Wiel. Dyana Loehr regelt de communicatie tussen alle partijen en is dit jaar twee keer hierover geïnterviewd, bijvoorbeeld [hier in Zenderstreeknieuws](#).

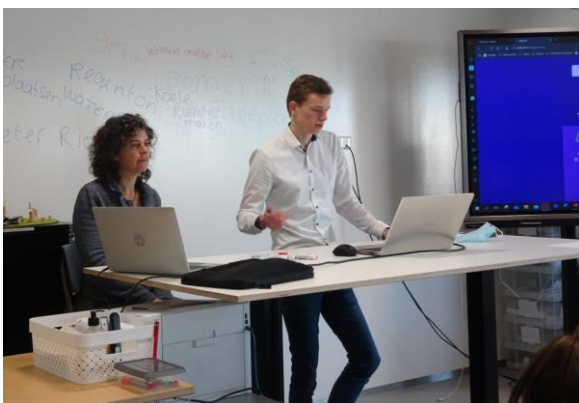
Communicatie

Publicaties

Diverse interviews zijn verschenen, o.a.:

- Het [Netwerk Water&Klimaat heeft een mooi artikel gepubliceerd](#) over krachten bundelen.
- Bij [Sempergreen](#), de innovatieve leverancier van sedum en groene gevels.
- [Over de fruitcollectie](#) bij Werkgroep Behoud Lopikerwaard.
- Over Snuffelfiets, Dyana in [Zenderstreeknieuws](#) en [bij IkFiets](#).
- [Determinatiedag in de fruitcollectie](#).
- Over het [kunstproject in het fruit](#), van Karen Bruinsma.

Presentaties

Ook in 2021 zijn er diverse presentaties door KNIJ gegeven, zowel live als online. Onder andere:

- Voor NMU, een meeting voor beleidsmedewerkers met als onderwerp participatie.
- Voor Netwerk Water & Klimaat, waarin studenten van diverse Universiteiten bijeenkwamen rondom het thema Klimaatadaptatie. Een mooie interactie waarin diverse partijen elkaar kunnen versterken.
- Cals College, presentatie klimaatadaptatie voor leerlingen van het technasium. Als aftrap voor het project klimaatadaptatie in Zenderpark. De eindpresentatie door de leerlingen was geweldig.

Columns

Dit jaar hebben we bijna de 200 columns aangetikt. In augustus is Zenderstreeknieuws overgenomen door uitgeverij Het Kontakt, waardoor er geen ruimte meer was voor de wekelijkse duurzame column. We hebben hier veel reacties op gehad, aangezien de columns blijkbaar zeer geliefd waren en goed gelezen werden. Ze zijn nog wel [allemaal te lezen op onze website](#).

Sinds november is er een (proef) doorstart via de gemeentepagina van Zenderstreeknieuws, zodat we daar eens per maand een column mogen plaatsen. Gezien de positieve reacties blijkt dit gewaardeerd te worden.

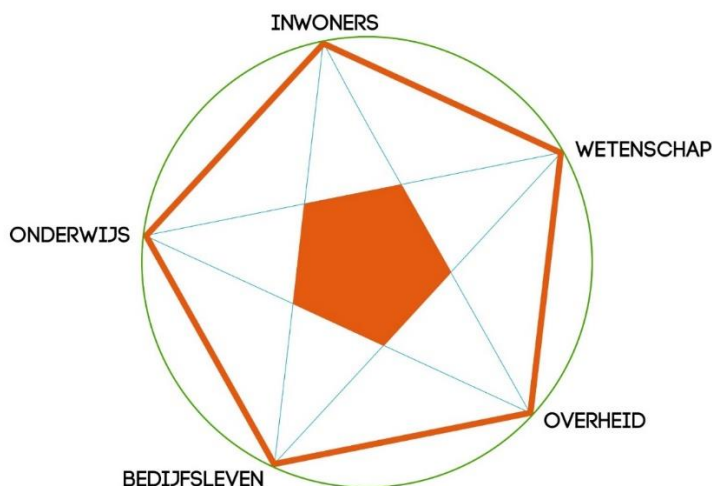
Online aanwezigheid

Naast de columns in de krant zijn er naar aanleiding van onze persberichten diverse artikelen in de pers verschenen, vooral in [Zenderstreeknieuws](#). Wij onderhouden ook onze sociale media kanalen Facebook, LinkedIn, Twitter en Instagram (zie laatste pagina voor links).

Samenwerkingen

KNIJ heeft altijd actief de visie uitgedragen van één plus één is meer dan twee.

De samenwerking met overheid en bedrijfsleven is voortgezet. Onderwijs en wetenschap is verder opgebouwd.

afb. Rico Yntema - KNIJ

De 5 bakens van de cirkel

Overheid en bedrijfsleven: De meeste projecten worden afgestemd met overheid, zoals gemeente IJsselstein en Provincie Utrecht. Krachten gebundeld met bedrijfsleven waar passend, zoals RMN, Intratuin, Sempergreen, Vormgever Dokwerkers, hoveniersbedrijf Natuur, Groen&Beleving, Pomona, Nexpri etc.

Onderwijs en wetenschap: We werken samen met diverse onderwijsinstellingen, studenten, leerlingen en wetenschappers. University of Applied Sciences van Hall Larenstein is hier een mooi voorbeeld van een intensief jaartraject waarin KNIJ de opdrachtgever is geweest. Diverse studentengroepen zijn begeleid. Zie onderdeel fruit, eerder in dit verslag. Het Cals College IJsselstein heeft 2 mooie projecten met KNIJ gerealiseerd; klimaatadaptatie en biologie/wateronderzoek.

Inwoners: Diverse doelgroepen worden bereikt en voor gesprekken uitgenodigd via laagdrempelige live activiteiten, zoals sedum, energieloket, LEDlampen uitdelen, kerstbomenlogeerproject, krokusharten, krokuswandeling en digitale projecten zoals fotowedstrijden versteende tuinen, columns, social media etc.

Van lokaal naar landelijk

We zijn in eerste instantie een plaatselijk initiatief. Tegelijk dijen de samenwerkingsverbanden verder uit. Regionale samenwerking met initiatieven en organisaties van omliggende gemeenten en Provincie Utrecht zijn voortgezet. De KNIJ-projecten rondom de fruitcollectie trekken landelijk en internationaal de aandacht. We worden regelmatig benaderd om de opgedane kennis en ervaring te delen met externe partijen, die elders in het land of buitenland met vergelijkbare situaties te maken hebben (Nederlands Fruitnetwerk NFN, Netwerk Water & Klimaat, HDSR, Provincie Utrecht, IVN, NMU, WUR etc.).

Team

2021 Was ondanks de maatschappelijke omstandigheden een prachtig jaar met mooie verbindende activiteiten. Het team van 45 vrijwilligers heeft waardevolle bijdragen geleverd, waardoor dit allemaal mogelijk is geweest.

De diversiteit aan leeftijden en interessegebieden is rijk. De jongeren hebben verfrissende ideeën, vinden duurzaamheid een vanzelfsprekendheid en houden iedereen scherp met verrassende vragen. De ouderen delen hun onmisbare opgebouwde kennis en ervaring. Zo is eenieder belangrijk in het geheel.

Voor ons is de energie waarmee we KNIJen essentieel. Doen waar we blij van worden en verbinden. Voor komend jaar is dat weer onze rode draad. Want bij ons is één plus één meer dan twee.

Deze foto is van een eerder jaar. In 2021 konden we geen nieuwe teamfoto maken, maar deze straalt het KNIJ gevoel zo goed uit!

Volg ons op de media

[Klik hier voor inschrijven op onze inspiratiemails.](#)

Volg ons op: (Klik op een button voor de link)

Website

Facebook

Twitter

Instagram

Youtube

LinkedIn

Inhoud

Aftrap 2021.....	2
Kerstbomenlogeertuin.....	2
Energie.....	2
RRE.....	2
Actie ledlampen.....	2
Energieloket.....	3
Website energie besparen.....	3
Gevelonderzoek en warmtebeeldcamera.....	3
Fruitcollectie.....	4
Website fruitcollectie.....	4
Larenstein.....	4
Bioblitz.....	5
Educatie.....	5
GIS fruitkaart.....	6
Determineren.....	6
Infoborden.....	6
Boekje Appels & Peren.....	7
Hazelaren.....	7
Klimaatadaptatie.....	7
Sedum.....	7
Cals College klimaatproject Zenderpark.....	8
Netwerk Water & Klimaat en NMU.....	8
Tegels met teksten.....	9

Fotowedstrijd versteende openbare ruimte	9
Klimaatplein.....	9
Groene Projecten	9
Boomspiegelonderzoek	9
Krokushartjes.....	10
Krokuswandelingen.....	10
Krokus fotowedstrijd.....	11
Recycling.....	11
Blikjespers.....	11
Zerowaste	11
Mobiliteit	12
Snuffelfiets.....	12
Communicatie	12
Publicaties	12
Presentaties.....	12
Columns.....	13
Online aanwezigheid.....	13
Samenwerkingen.....	13
De 5 bakens van de cirkel	13
Van lokaal naar landelijk	14
Team	14
Volg ons op onze media.....	15